

Innan du sätter igång

Förberedelser

- Förberedelser innan målning utomhus är avgörande för ett snyggt och långvarigt resultat.
- Temperaturen ska inte vara för låg eller hög, 10-25 grader är bäst.
- Vid för låg temperatur och hög luftfuktighet torkar färgen väldigt långsamt.
- Ytans temperatur ska inte vara lägre än 5 grader.
- Vattenburna färger tål inte minusgrader. Färgen fryser och förstörs.
- Det är bra om det inte blåser eller är allt för soligt vid målning, och att det inte regnar under det närmaste dygnet.
- Matta partier kan uppstå om det faller dagg på ytan innan den torkat. Då måste ytan målas en gång till.
- Fönsterglas, klinker, växtlighet och annat som inte ska målas ska täckas ordentligt med lämplig skyddspapp eller plast.
- Om träet har rötskador, är mjukt eller söndervittrat, måste de skadade delarna bytas ut.

Verktyg och hjälpmedel

- Rätt verktyg är viktigt för ett bra resultat. Behoven kan variera beroende av vad som ska målas, men generellt behövs följande:
 - Skrapor i olika storlekar
 - Stålbörste
 - Sandpapper
 - Borste (damm)
 - Penslar (för vattenburna färger)
 - Rörsticka
 - Stegkrok (att hänga burk på)
 - Skyddspapper/plast
 - Maskeringstejp
 - Stege/Ställning
- För personligt skydd:
 - Skyddsoverall
 - Skyddsglasögon
 - Skyddshandskar
 - Fallskyddslina

Rengöring

- Alla ytor som målas ska vara fasta, rena och torra.
- Ytor som ska målas om behöver alltid tvättas före eventuell skrapning och målning.
- Blöt ytan ordentligt före tvättning, så att så lite rengöringsmedel som möjligt tränger in i underlaget.
- Tvätta normalt smutsade ytor med Fasadtvätt och skölj väl. Använd högtryckstvätt mycket försiktigt eller inte alls eftersom underlaget lätt skadas.

- Tvätta med Alg- och Mögeltvätt om det växer svartmögel (svarta prickar i varierande omfattning och storlek) på ytan. Obs! Oskyddade ytor av glas, klinker etc. kan skadas av Alg- och Mögeltvätt.
- Använd Terrasstvätt för att tvätta åldrat trä som ska oljas.
- Efter tvätt med svamp eller rotborste måste ytorna sköljas väl och sedan torka ordentligt före målning.
- Lösa färgskikt måste skrapas bort omsorgsfullt eventuellt följt av lätt slipning.
- Slipa och runda av vassa hörn och kanter så att färgskiktet inte blir för tunt. Då håller det längre.
- Damma av alla ytor ordentligt före målning.

Måla

Måla sågat trä (fasader etc)

- Om träytan är ny ska denna målas inom tre veckor efter exponering utomhus. Ta bort lösa fibrer med stålborste eller slipning om det har gått längre tid.
- Allt bart trä (nytt eller renskrapat) ska grundas och mättas med Grundolja/Träskydd. Grundoljan hindrar att vatten tränger in och skyddar mot röta och mögel.
- Grundolja/Träskydd ska inte appliceras så flödigt att en lackfilm bildas, utan bara så länge den suges in i underlaget.
- Trä runt nyinslagen spik behöver grundoljas extra noga.
- Tänk på att Grundolja/Träskydd innehåller linolja som kan självantända i trasor och trassel. Dessa bör eldas upp på ett säkert sätt eller förvaras i vatten innan de förstörs.
- Mätta ändträet med Grundolja/Träskydd. Det suger ca 30 gånger mer vatten än flatsidan
- Torka bort överskott med trasa efter ca 30 minuter. Sen kan målning ske.
- Träfasad/Oljefärg kan användas på de flesta tidigare målade ytor med alla vanliga färgtyper och lasyrer utom rödfärg (slamfärg).
- Fabriksgrundade ytor kan målas direkt med Träfasad/Oljefärg, men grunda med Grundolja/Träskydd vid spikskallar och på ändträytor.
- Täckmåla med Träfasad/Oljefärg i lagom partier uppifrån och ner. Måla fram till exempelvis hörn eller annan naturlig förändring i fasaden utan längre uppehåll.
- Täckmåla minst två gånger och låt det torka mellan gångerna.
- Applicering med rulle eller sprutning är möjlig men bör efterföljas av inarbetning med pensel.

Måla snickerier (träfönster etc.)

Här gäller samma arbetsätt som under *Måla sågat trä*.

- Fönstren är husets mest utsatta ytor, och därför är det extra viktigt att göra ett bra förarbete. Fasa av vassa kanter, grundolja bart trä samt ändträ och måla noggrant.
- Om kittning behövs ska allt trä i kittfalsen, där kitt tagits bort, grundoljas innan ny kittning utförs.
- Måla kittad fals och några millimeter in på glaset.

Fönster/Detailfärg

- Grundolja fönstrens knutpunkter (hörnen) noga.
- Måla de nedre delarna av fönstren (bottenstyckena) en extra gång, eftersom de är hårt utsatta för väder och vind. Det gäller även trädgårdsmöbler, grindar och andra snickerier utomhus.
- Mindre skador och fina sprickor i trä utomhus kan lagas med Fönsterkitt före målning.
- Måla minst två gånger med Fönster/Detailfärg och låt det torka mellan gångerna.
- Eventuellt kan lätt slipning göras mellan täckfärgsmålningarna för att undvika träfiberresning.
- Använd inte vanligt snickerispackel eller kvistlack till utvändiga snickerier. Färgen kan snabbt börja flaga.

Lasera trä

- Tidigare målat trä kan inte laseras. Det går inte heller att byta till annan lasyrkulör senare.
- Laserade ytor håller inte lika länge som målade, men underhållsarbetet är enklare.
- Lasering på sågat (ohyvlad) och hyvlad trä kan ge olika styrka i kulöråtergivningen. Det gäller också impregnerat trä som ofta ger en något sämre kulöråtergivning.
- Det är bra om hyvlad trä ruggas upp med sandpapper eller åldras något utomhus före lasering.
- Grunda hela ytan med Grundolja/Träskydd före lasering.
- Det är mycket viktigt att lasera någon eller några bräder i taget uppifrån och ner i hela sin längd för att undvika överlappning (flera lager lasyr vid skarv), som kan ge kulörskillnader som är mycket svåra att jämna ut.
- Längre uppehåll bör ske vid hörn eller naturlig förändring i ytan, till exempel stuprör.
- Transparent Fasad/Lasyr är till för att fräscha upp tidigare laserade ytor. Antingen som den är eller blandad med ca hälften kulört lasyr vid underhåll. Den ska inte användas som enda behandling av träet eftersom den inte hindrar solens UV-ljus som får träet att gulna och gråna.
- Fasad/Lasyr appliceras en eller två gånger. Flera behandlingar ger mörkare och starkare kulör.

Rödfärgat trä

- Rödfärg/Slamfärg eller Falu Rödfärg kan endast användas på sågat (ohyvlad) trä eller tidigare rödfärgat trä.
- Borsta bort gammal löst bunden rödfärg med exempelvis en stålborste.
- Använd andningsskydd vid borstning.
- Späd rödfärgen med ca 10 procent vatten vid första målning på nytt trä så att färgen tränger in optimalt.
- Stryk inte för tjockt med rödfärgen eftersom det kan resultera i att skiktet spricker när det torkar.
- Måla två gånger tunt och låt torka över natt mellan gångerna för bästa resultat.

Olja trä

- Tvätta alltid gammalt trä med Terrasstvätt före oljning.
- Nytt, tryckimpregnerat trä ska vara torrt vid oljning. Det är ofta fuktigt vid leverans varför det kan vara idé att vänta några veckor före oljning.
- Olja förhindrar att fukt tränger in i träet.
- Träolja/Altanolja appliceras flödigt så länge träet suger in olja.
- Torka bort överskott med trasa som inte har trängt in i träet efter ca 30 minuter.
- Tänk på att Grundolja/Träskydd innehåller linolja som kan självantända i trasor och trassel. Dessa bör eldas upp på ett säkert sätt eller förvaras i vatten innan de förstörs.
- Ytor som oljats bör inte beträdas förrän nästa dag.
- Undvik att olja vid risk för regn under de närmaste 12 timmarna.

Måla metall

- På metall som har rost är det viktigt att få bort så mycket rost som möjligt.
- Om det inte är möjligt att få ytan helt fri från rost ska åtminstone all lös rost borstas eller slipas bort.
- Slipa även lätt på gammal färg så fäster den nya färgen bättre.
- Metallytor kan ofta ha varit utsatta för olja och fett. Ta bort fett med lacknafta eller kallavfettning så fäster den nya färgen bättre.
- Grundmåla med Rostskydd direkt efter så att inte luftens fuktighet bildar ny rost.
- Var särskilt noggrann på kanter och håligheter där rost snabbt kan få nytt fäste.
- Täckmåla en till två gånger med Fönster/Detaljfärg och låt det torka mellan gångerna.

Måla puts och andra mineraliska underlag

- Puts/Sockelfärg är utmärkt för målning på betong, lättbetong, fibercement (typ eternit), cementputs (C-puts), sten med mera.
- Puts/Sockelfärg är inte lämpad för fasader putsade med kalk- (Kputs) eller gamla och porösa kalk-cementputser (KC-puts).
- Ytorna ska vara fasta och rena. Om putsen börjat släppa från underlaget (så kallad bom) rekommenderar vi att ytan repareras innan målning.
- Skador ska lagas med lämpligt lagningsmaterial med liknade hårdhet och beskaffenhet som omgivande material.
- På nygjuten betong och ny puts bör man vänta med målning ca en månad.
- Måla minst två gånger med Puts/sockelfärg.
- Rulla Puts/Sockelfärg på större ytor och efterbearbeta snabbt med en kraftig pensel.

Behöver du mer tips och hjälp? Ring oss på 08-744 21 94 .